

**Teollisuus
liitto**

**Suhdannebarometri
Lokakuu 2023**

Tutkimusyksikkö

Sisällysluettelo:

1. Tietoa suhdannebarometristä (diat 3-4)
2. Koko teollisuus (diat 5-9)
3. Metalliteollisuus (diat 10-14)
4. Kemianteollisuus (diat 15-19)
5. Puutuoteteollisuus (diat 20-24)

Teollisuuden alojen sisältämät sopimusalat:

Metalliteollisuus

Teknologianteollisuus

Kemianteollisuus

Kemian perusteollisuus
Muovituote- ja kemian tuoteteollisuus
Öljy-, maakaasu- ja petrokemianteollisuus
Kumiteollisuus

Puutuoteteollisuus

Mekaaninen metsäteollisuus
Puusepänteollisuus
Hirsitaloteollisuus

Teollisuusliiton Suhdannebarometri

- Suhdannebarometri kertoo teollisuuden tuotannon ja työllisyyden suhdannetilanteesta ja näkymistä.
- Suhdannebarometri perustuu suhdannekyselyyn, joka toteutetaan neljästi vuodessa (tammi-, huhti-, elo- ja lokakuussa). Kyselyssä pääluottamusmiehet antavat arvionsa työpaikkansa tilanteesta ja näkymistä.
- Barometri kattaa Teollisuusliiton kolme eniten liiton jäseniä työllistävää teollisuudenalaa: metalli-, kemian- ja puutuoteteollisuuden.
- Suhdannekyselyyn vastaa keskimäärin 750 pääluottamusmiestä, joiden työpaikoilla on noin 20 000 työntekijää.
- Mukana suurempia työnantajayrityksiä (35 %) ja pk-yrityksiä (65 %).
- Työpaikkayrityksiin kuuluu EK:n työnantajaliittojen jäsenyrityksiä sekä työnantajaliittoihin kuulumattomia yrityksiä.

Mikä on saldoluku?

- Suhdannenäkymien muutoksien suunta ilmaistaan saldoluvulla.
- Plusmerkkinen saldoluku ennakoi myönteisiä suhdannenäkymiä ja vastaavasti miinusmerkkinen heikentyviä näkymiä.
- Saldoluku vaihtelee välillä -100 ... +100.
- **Huom. Saldoluku ei kuvaa prosenttimuutosta!**
- Yksittäinen saldoluku kertoo ainoastaan muutoksen suunnasta (paranee/heikkenee) ja muutoksen voimakkuudesta.
- Saldoluku ei kerro mitään tuotantomäärien tai työllisyyden tasosta.

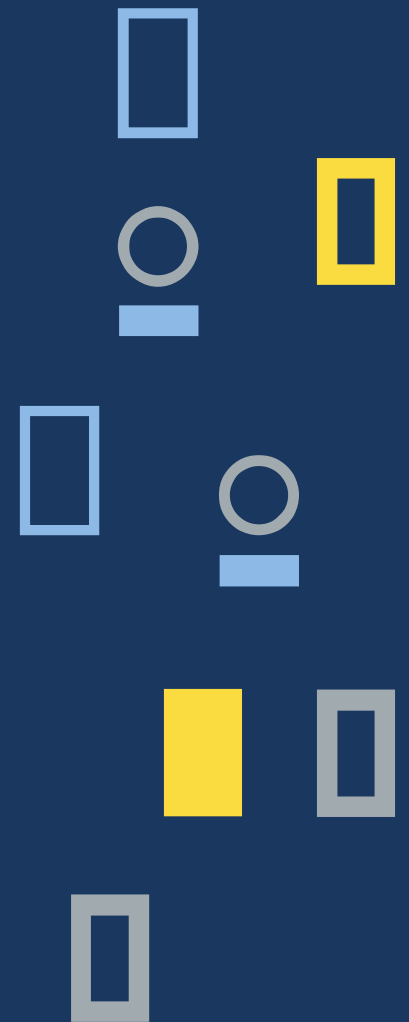
Diasarjan taulukoissa olevat ennuste- ja toteumaluvut on sijoitettu siihen vuosineljännekseen, jolloin kysymykset on kysytty pääluottamusmiehiltä. Sen sijaan kuvioissa olevat toteumat on sijoitettu siihen vuosineljännekseen, johon toteuma liittyy. Esimerkiksi tammikuussa (Q1/2023) toteutetussa kyselyssä tuotantototeuma on taulukossa kohdassa Q1/2023 mutta kuviossa kohdassa Q4/2022.

Lisätietoa Suhdannebarometristä löytyy erillisestä diasarjasta Teollisuusliiton tutkimusyksikön nettisivuilta.

Teollisuus liitto

Koko teollisuus

Teollisuusliiton Suhdannebarometri

Teollisuuden suhdanne sukeltaa

- Vuoden 2023 ensimmäisen vuosipuolikkaan aikana koettu hidas kasvu on kääntynyt laskusuhdanteeksi.
- Sekä toteumat että ennusteet ovat vahvasti miinuksella.
- Suhdannekäännöksi tuli yllätyksenä, sillä ennen kesää ennustettiin tuotannon ja työllisyyden kasvua kolmannelle vuosineljännekselle (Q3/2023).
- Metalliteollisuuden osuus vastaajista on 70 %.

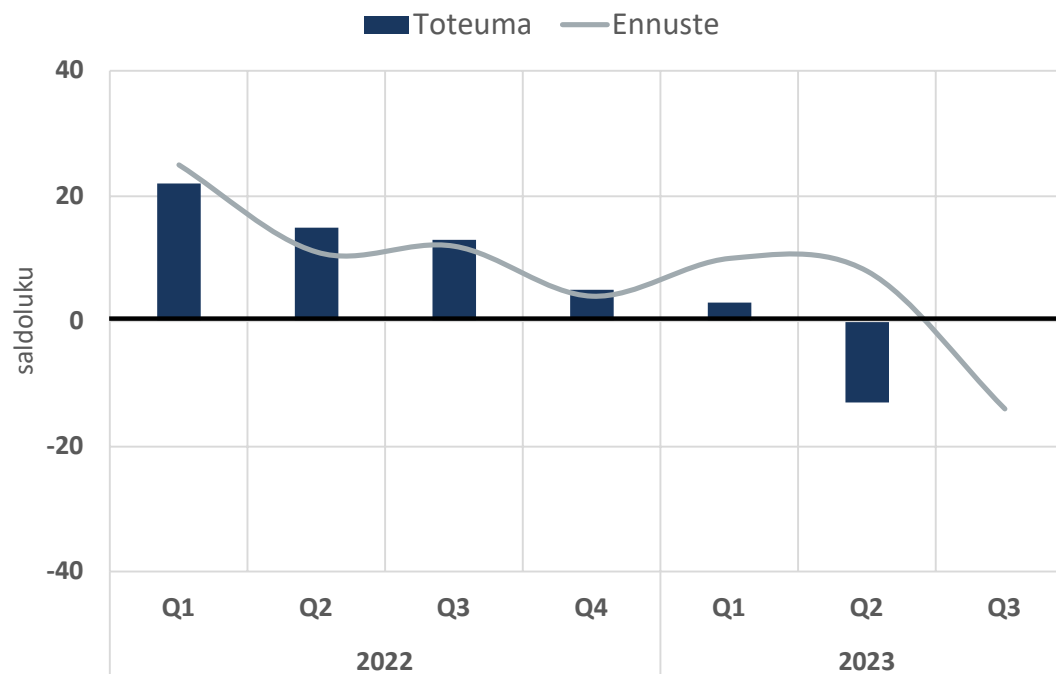
Taulukko 1. Koko teollisuus	2022				2023		
Kyselyn ajankohta	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3
Tuotantototeuma (edelliset 3 kk)	27	22	15	13	5	3	-13
Tuotantoennuste (seuraavat 3 kk)	25	11	12	4	10	8	-14
Työllisyystoteuma (edelliset 3 kk)	29	21	16	11	0	3	-13
Työllisyysennuste (seuraavat 3 kk)	24	12	14	6	5	8	-16

Tuotanto

Koko teollisuus

- Tuotanto on käänntynyt laskuun vuoden toisella neljänneksellä (Q2/2023).
- Laskun ennustetaan kiihtyvän kolmannella vuosineljänneksellä (Q3/2023).
- Tuotannon kasvu jatkui vuoden 2023 alkuun asti. Kasvu on kuitenkin hidastunut vuoden 2022 alusta alkaen.
- Ennusteet ovat olleet toteutumia positiivisempia vuonna 2023.
- Tästä voi vetää johtopäätöksen, että tilanteen heikkeneminen on yllättänyt.

Kuvio 1. Koko teollisuus
Tuotanto: toteumat ja ennusteet (saldoluku)

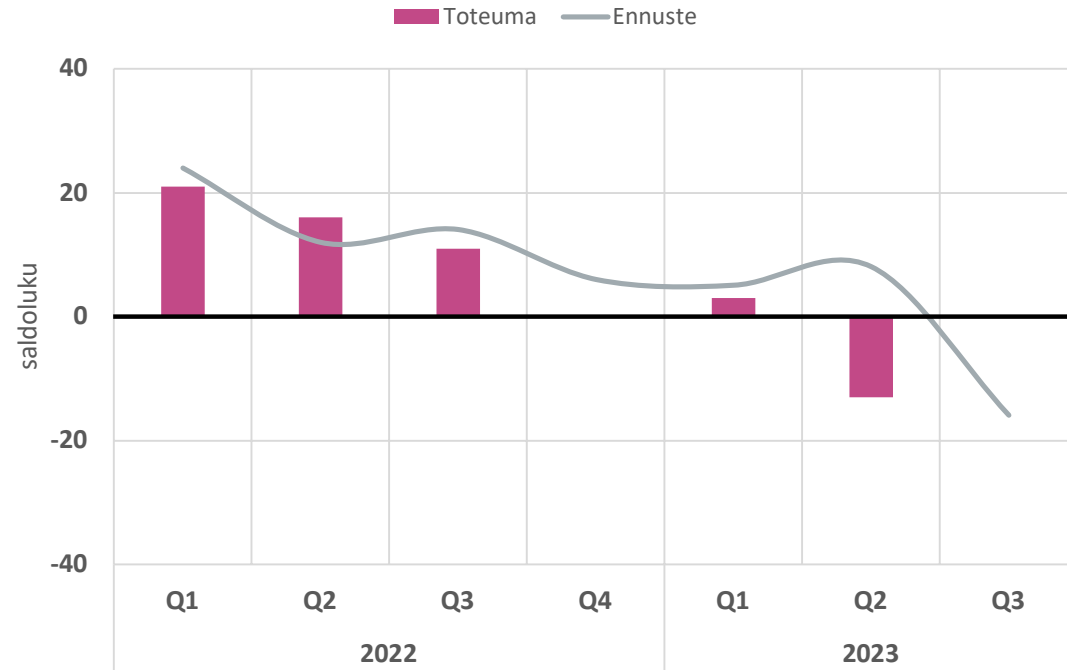
Taulukko 2. Koko teollisuus	2022				2023		
Kyselyn ajankohta	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3
Tuotantototeuma (edelliset 3 kk)	27	22	15	13	5	3	-13
Tuotantoennuste (seuraavat 3 kk)	25	11	12	4	10	8	-14

Työllisyys

Koko teollisuus

- Työllisyyden varovainen kasvu kääntyi laskuksi (Q2/2023).
- Ennusteet ovat yleensä positiivisempiä kuin seuraavan vuosineljänneksen toteuma.
- A-kassan työllisyystilastot tukevat näkemystä heikentyneestä tilanteesta ja entistä vaisummista näkymistä. Varsinkin lomautukset ovat yleistyneet.

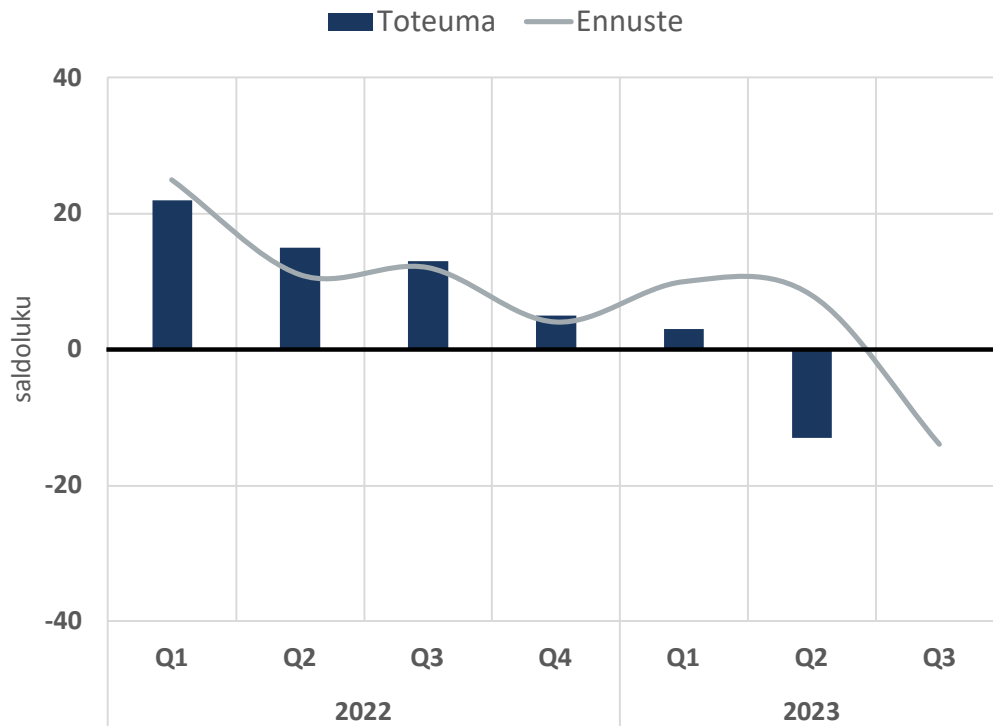
Kuvio 2. Koko teollisuus
Työllisyys: toteumat ja ennusteet (saldoluku)

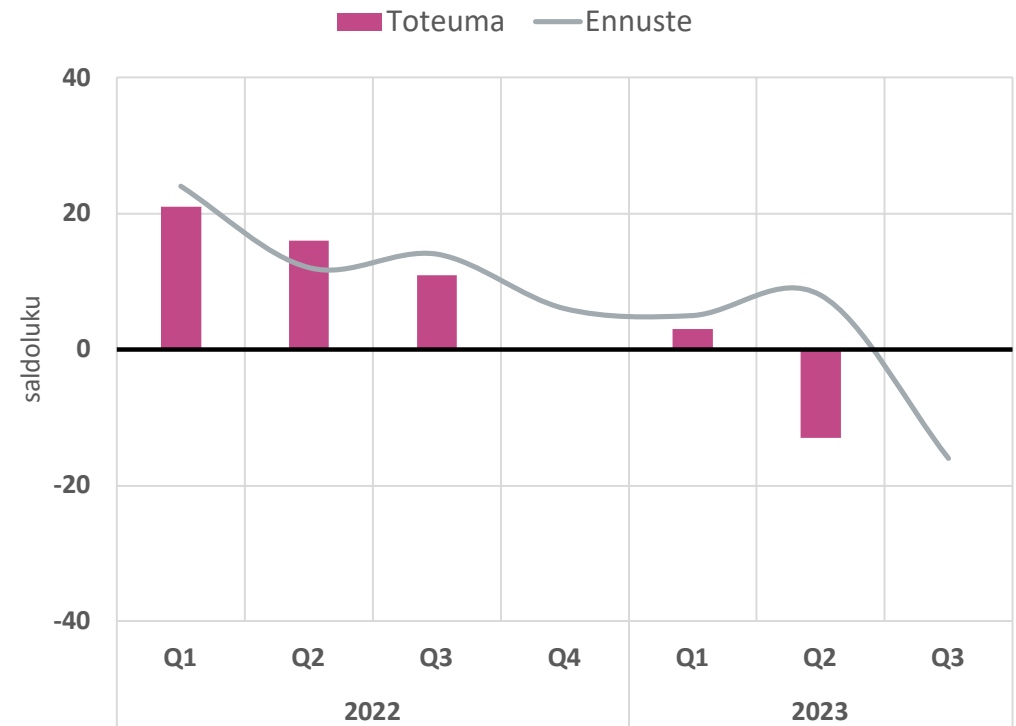
Taulukko 3. Koko teollisuus	2022				2023		
Kyselyn ajankohta	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3
Työllisyystoteuma (edelliset 3 kk)	29	21	16	11	0	3	-13
Työllisyysennuste (seuraavat 3 kk)	24	12	14	6	5	8	-16

Koko teollisuuden kokonaiskuva

Kuvio 1. Koko teollisuus
Tuotanto: toteumat ja ennusteet (saldoluku)

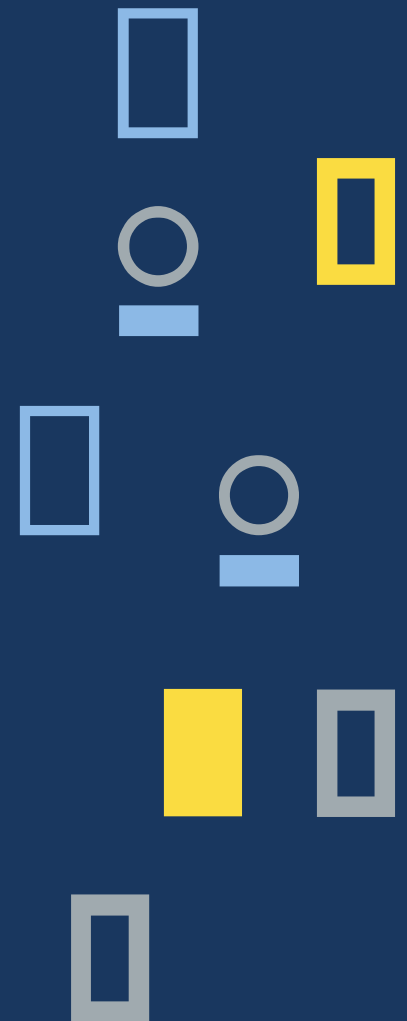
Kuvio 2. Koko teollisuus
Työllisyys: toteumat ja ennusteet (saldoluku)

Teollisuus
liitto

Metalliteollisuus

Teollisuusliiton Suhdannebarometri

Metalliteollisuudessa suhdannekäännne

- Metalliteollisuuden kasvu taittui toisella vuosineljänneksellä (Q2/2023).
- Pitkäaikaisen nousun tuloksena metalliteollisuuden tuotantomäärät olivat saavuttaneet erittäin korkean tason ennen käännettä.

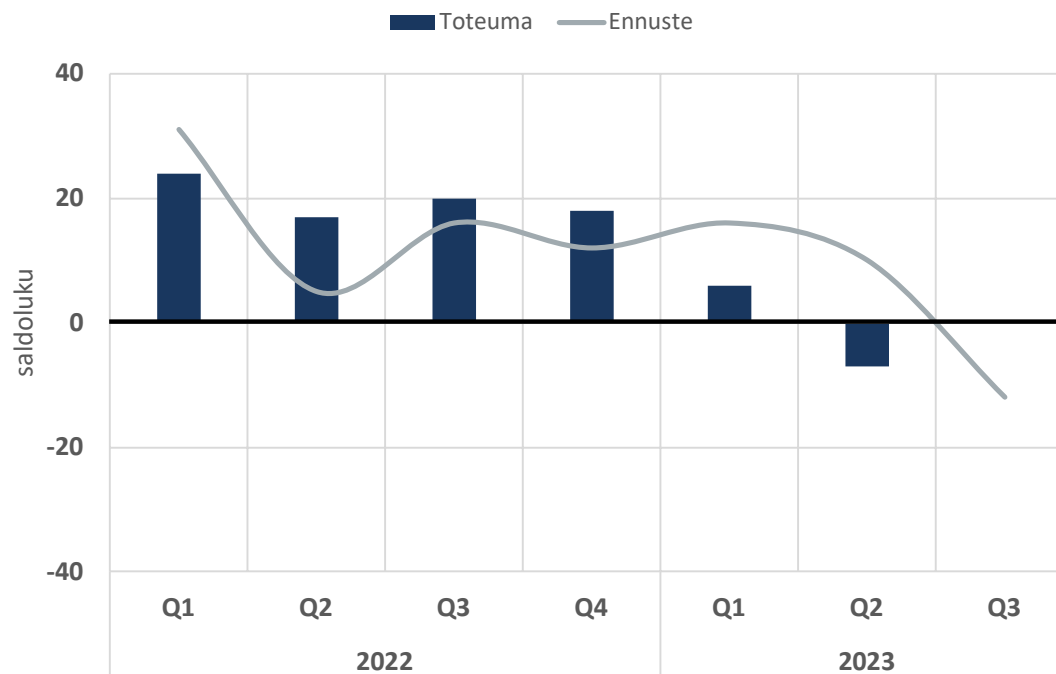
Taulukko 4. Metalliteollisuus	2022				2023		
Kyselyn ajankohta	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3
Tuotantototeuma (edelliset 3 kk)	33	24	17	20	18	6	-7
Tuotantoennuste (seuraavat 3 kk)	31	5	16	12	16	10	-12
Työllisyystoteuma (edelliset 3 kk)	29	17	17	12	3	3	-14
Työllisyysennuste (seuraavat 3 kk)	25	9	14	8	8	6	-16

Tuotanto

Metalliteollisuus

- Metalliteollisuuden tuotanto on kääntynyt laskuun.
- Arviot vuoden 2023 osalta ovat olleet toteutumia positiivisempia.
- Tilanteen heikkeneminen on tullut yllätyksenä.
- Tilastot eivät täysin tue näin selkeää suhdannekäännettä. Tilastokeskuksen mukaan* tuotannon väheneminen jäi -1 %:iin toisen vuosineljänneksen (Q2/2023) aikana.

Kuvio 3. Metalliteollisuus
Tuotanto: toteumat ja ennusteet (saldoluku)

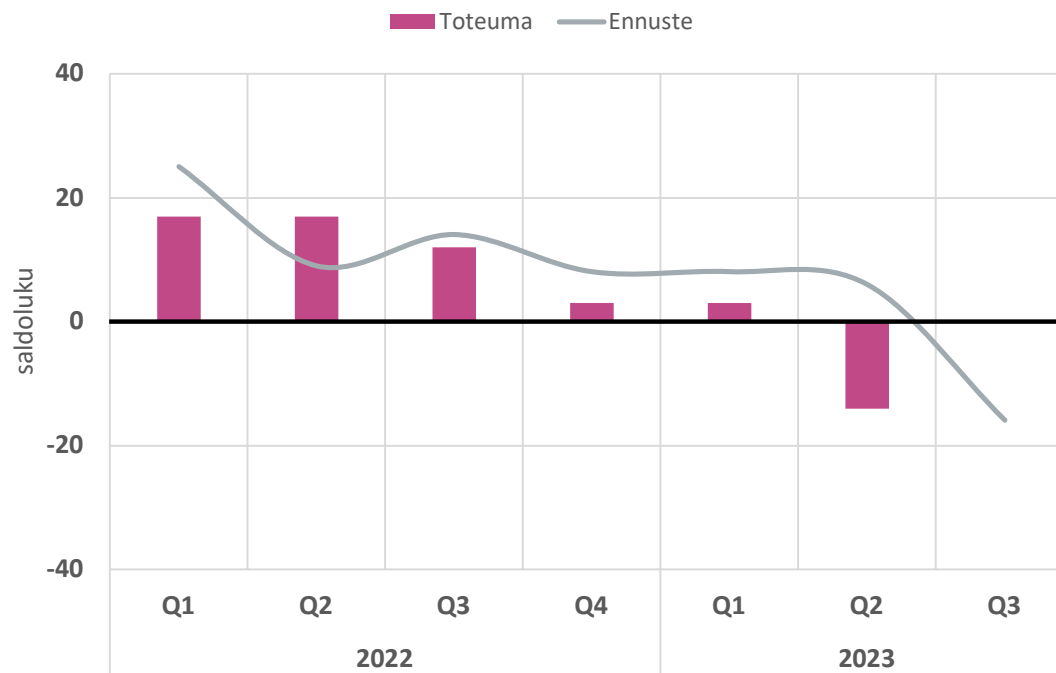
Taulukko 5. Metalliteollisuus	2022				2023		
Kyselyn ajankohta	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3
Tuotantototeuma (edelliset 3 kk)	33	24	17	20	18	6	-7
Tuotantoennuste (seuraavat 3 kk)	31	5	16	12	16	10	-12

Työllisyys

Metalliteollisuus

- Ennusteet ovat yleensä olleet positiivisempia kuin toteuma.
- Toiselle vuosineljännekselle (Q2/2023) ennustettiin työllisyyden vahvistumista (saldoluku +6). Toteuma kertoo kuitenkin merkittävästä heikkenemisestä (-14).
- Ennusteen ja toteuman välinen ero on poikkeuksellisen suuri.

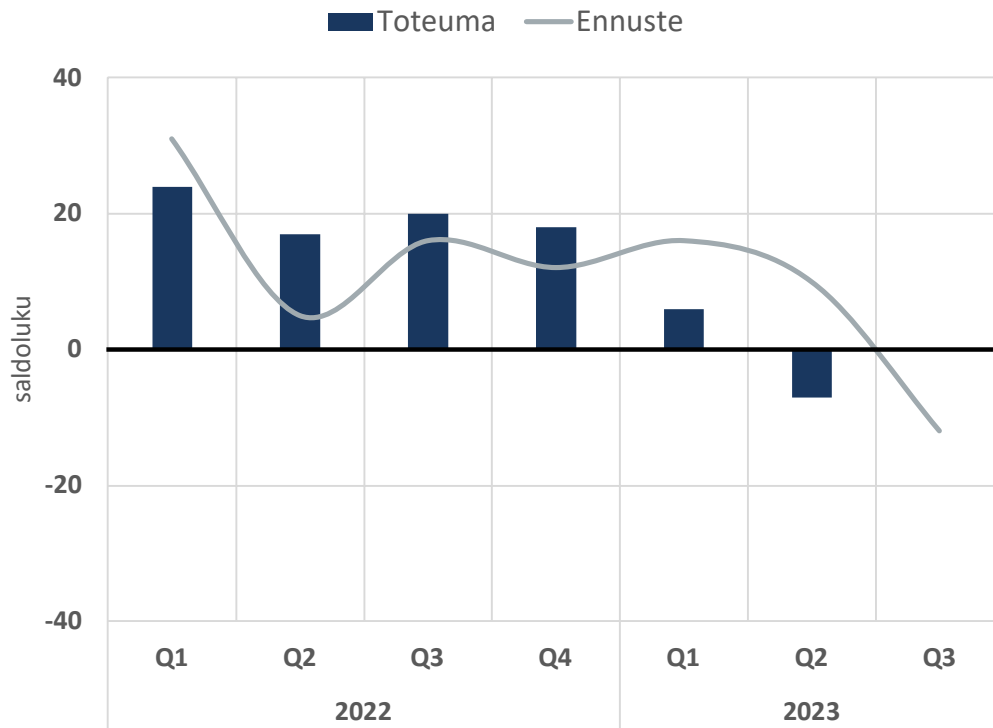
Kuvio 4. Metalliteollisuus
Työllisyys: toteumat ja ennusteet (saldoluku)

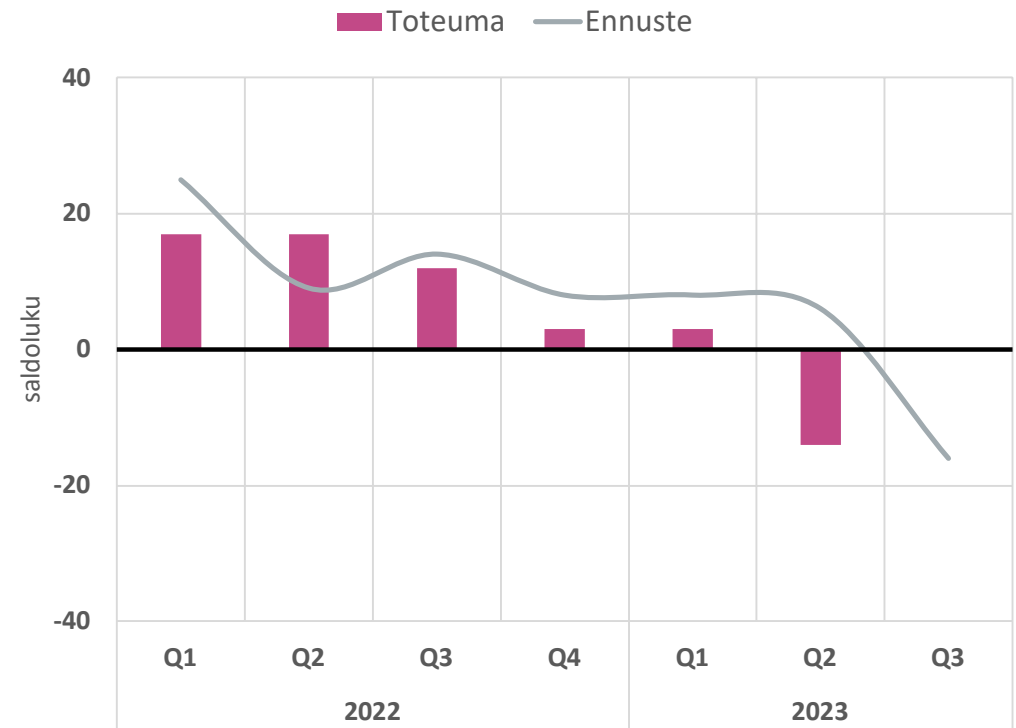
Taulukko 6. Metalliteollisuus	2022				2023		
Kyselyn ajankohta	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3
Työllisyystoteuma (edelliset 3 kk)	29	17	17	12	3	3	-14
Työllisyysennuste (seuraavat 3 kk)	25	9	14	8	8	6	-16

Metalliteollisuuden kokonaiskuva

Kuvio 3. Metalliteollisuus
Tuotanto: toteumat ja ennusteet (saldoluku)

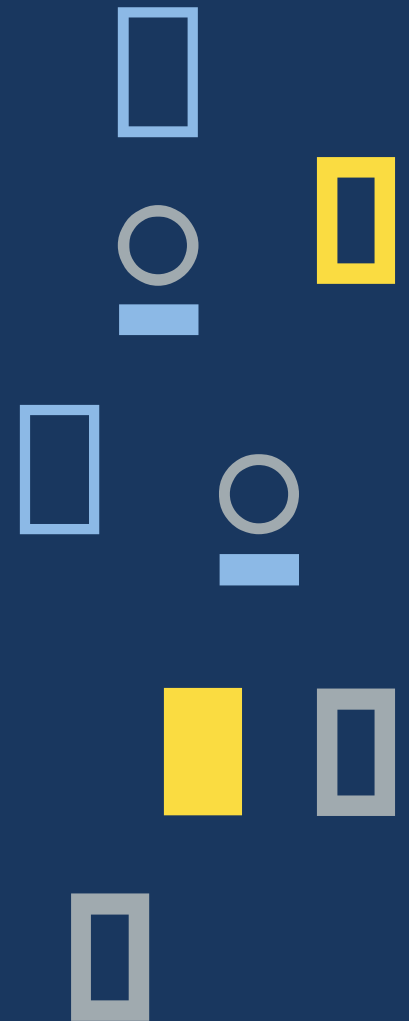
Kuvio 4. Metalliteollisuus
Työllisyys: toteumat ja ennusteet (saldoluku)

Teollisuus
liitto

Kemianteollisuus

Teollisuusliiton Suhdannebarometri

Kemianteollisuudessa ainakin väliaikaisesti vaikeaa

- Kemianteollisuuden suhdanne heikkeni voimakkaasti.
- Laskusuhdanne kuitenkin loivempi kuin muilla teollisuudenaloilla.
- Käännös on tullut yllätyksenä, sillä alkukesällä tuotannon ja työllisyyden ennakoitiin vielä paranevan kolmannella vuosineljänneksellä (Q3/2023).
- Samanlainen kehitys koettiin vuoden lopulla (Q4/2022).

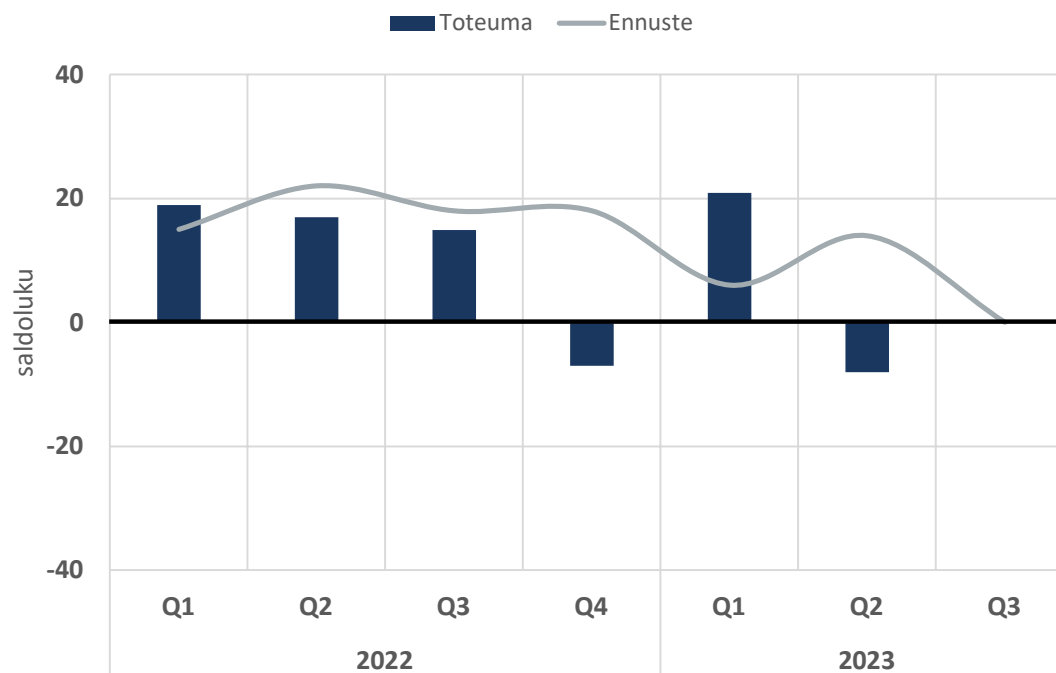
Taulukko 7. Kemianteollisuus	2022				2023		
Kyselyn ajankohta	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3
Tuotantototeuma (edelliset 3 kk)	20	19	17	15	-7	21	-8
Tuotantoennuste (seuraavat 3 kk)	15	22	18	18	6	14	0
Työllisyystoteuma (edelliset 3 kk)	30	31	11	7	-12	6	-4
Työllisyysennuste (seuraavat 3 kk)	22	25	13	8	-4	24	-2

Tuotanto

Kemianteollisuus

- Kemianteollisuudessa koettiin uusi notkahdus (Q2/2023).
- Kemianteollisuuden osalta Suhdannebarometri on ennakoanut tuotannon toteumaa heikosti.
- Tilastot eivät täysin tue näin selkeää suhdannekäännettä. Tilastokeskuksen* mukaan tuotanto pysyi ennallaan toisen vuosineljänneksen (Q2/2023) aikana.

Kuvio 5. Kemianteollisuus
Tuotanto: toteumat ja ennusteet (saldoluku)

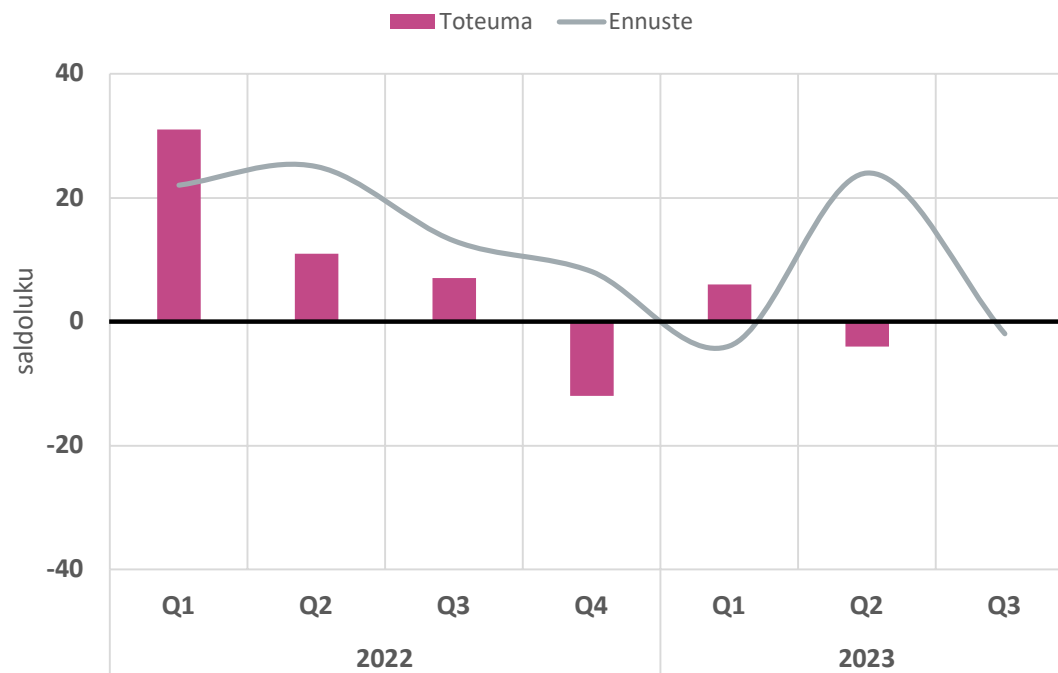
Taulukko 8. Kemianteollisuus	2022				2023		
Kyselyn ajankohta	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3
Tuotantototeuma (edelliset 3 kk)	20	19	17	15	-7	21	-8
Tuotantoennuste (seuraavat 3 kk)	15	22	18	18	6	14	0

Työllisyys

Kemianteollisuus

- Työllisyyden ennustettiin kasvavan voimakkaasti toisella vuosineljänneksellä (Q2/2023). Toteuma oli kuitenkin huomattavasti synkempi.
- Ennuste povaa tilanteen vakiintumista.
- Myös kemianteollisuuden osalta ennusteet ovat yleensä positiivisempiä kuin toteuma.
- Tässä saattaa olla taustalla kemianteollisuuden hyvä kehitys viimeisen 10 vuoden aikana. Alalla on mahdollisesti alettu uskomaan, että suhdannekuopat eivät iske kemianteollisuuteen voimakkaasti.

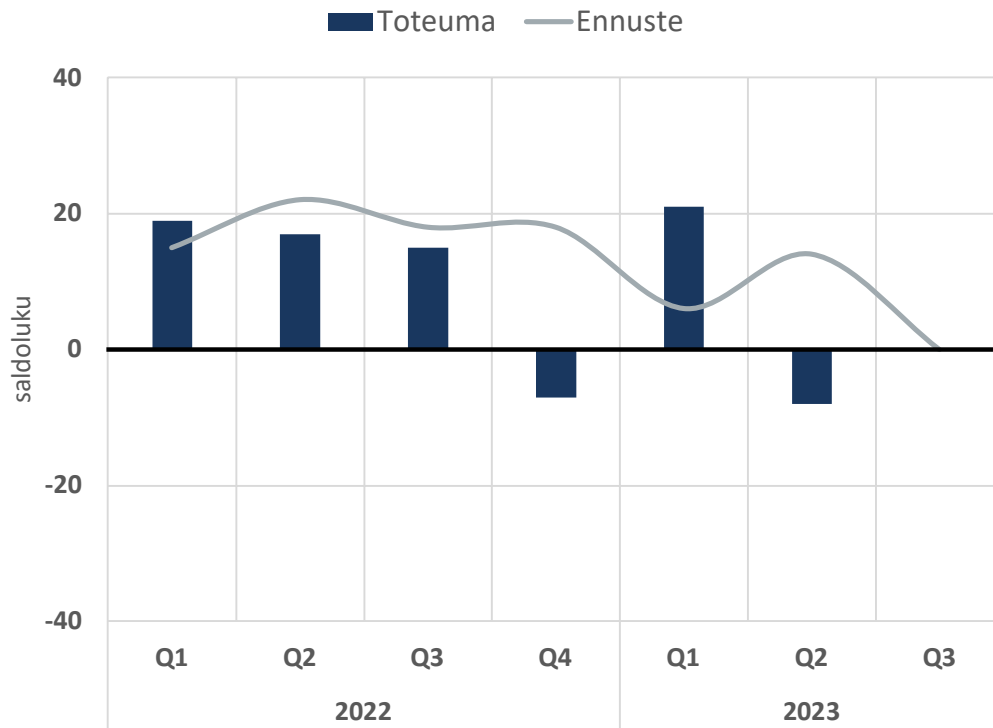
Kuvio 6. Kemianteollisuus
Työllisyys: toteumat ja ennusteet (saldoluku)

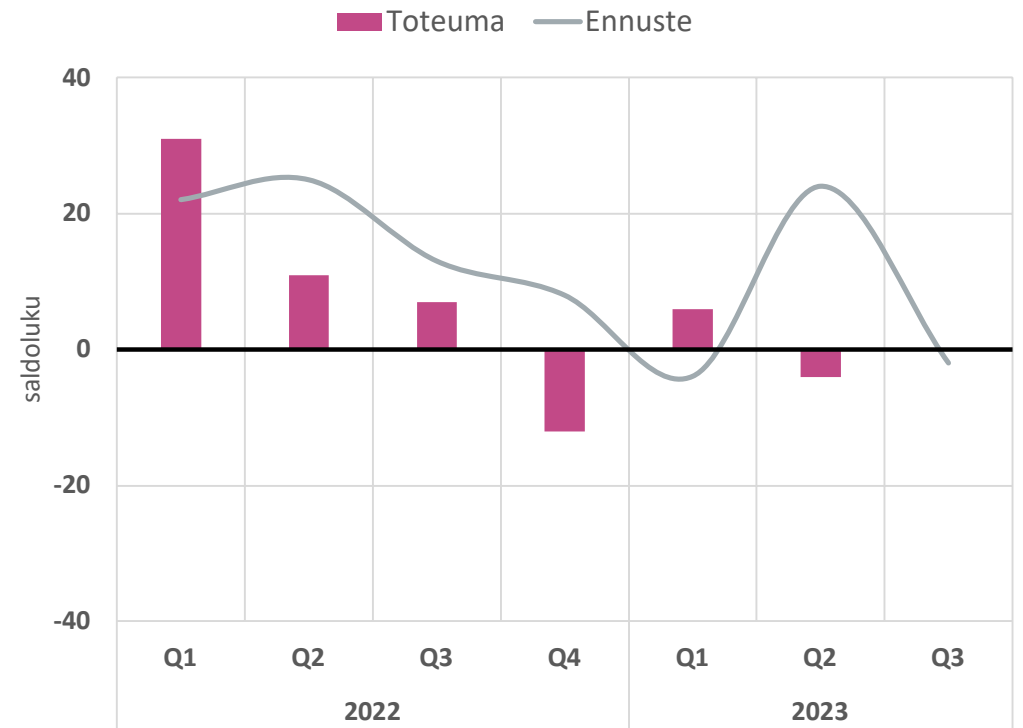
Taulukko 9. Kemianteollisuus	2022				2023		
Kyselyn ajankohta	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3
Työllisyystoteuma (edelliset 3 kk)	30	31	11	7	-12	6	-4
Työllisyysennuste (seuraavat 3 kk)	22	25	13	8	-4	24	-2

Kemianteollisuuden kokonaiskuva

Kuvio 5. Kemianteollisuus
Tuotanto: toteumat ja ennusteet (saldoluku)

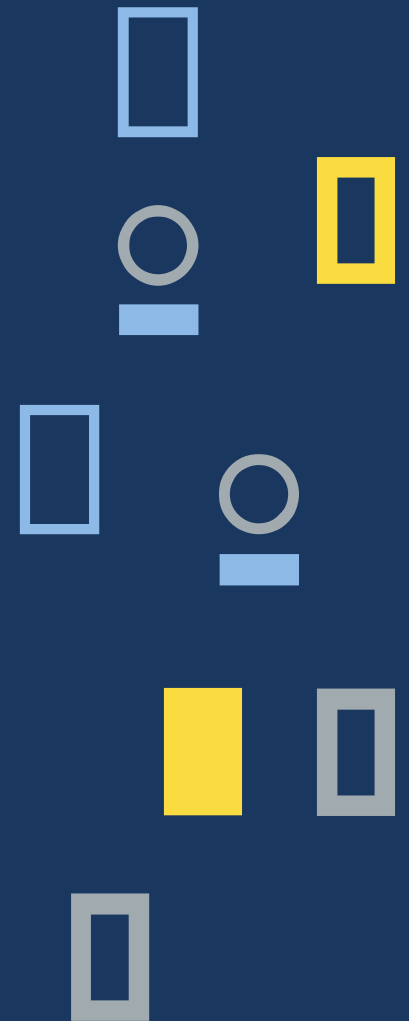
Kuvio 6. Kemianteollisuus
Työllisyys: toteumat ja ennusteet (saldoluku)

Teollisuus
liitto

Puutuoteteollisuus

Teollisuusliiton Suhdannebarometri

Puutuoteteollisuuden suhdanne syöky ei oikene

- Puutuoteteollisuuden osalta vaisu suhdanne kestää pidempään kuin metalli- ja kemianteollisuudessa.
- Tuotantomäärät kääntyivät laskuun ennen muita teollisuudenaloja.
- Nyt lasku näyttää jälleen jyrkkenevän.
- Pitkäaikaisen laskun tuloksena tuotannon määrä on laskenut nousukautta edeltävälle tasolle. Nousukausi alkoi kesällä 2020.
- Rakentamisen suhdanneherkkyys aiheuttaa suuria heilahteluja puutuoteteollisuuden tuotanto- ja henkilöstömääriin.

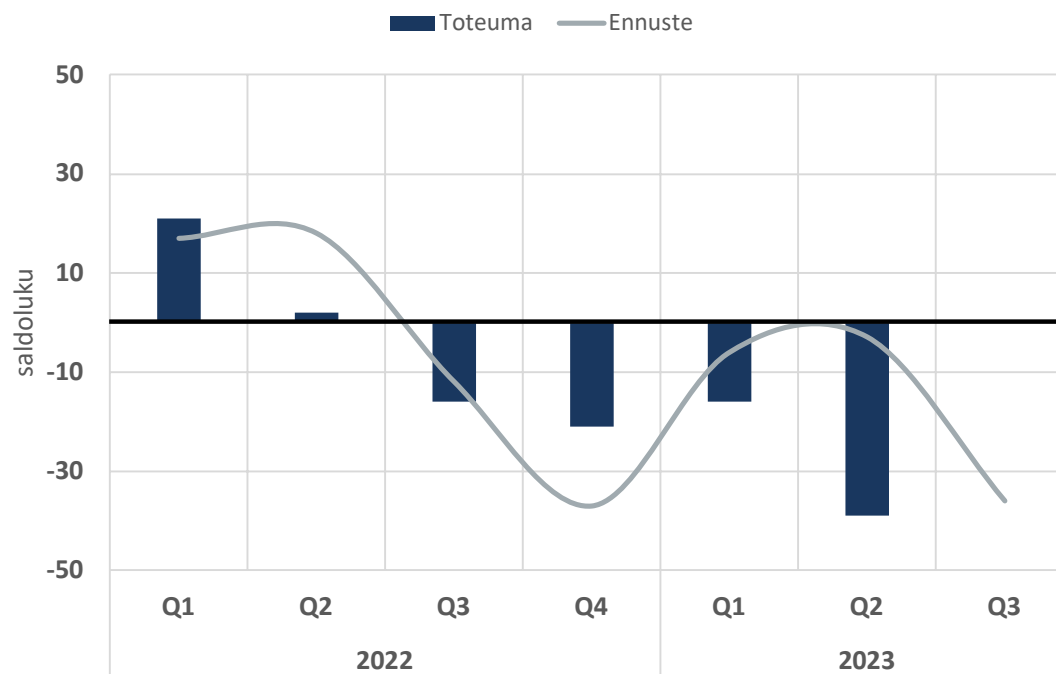
Taulukko 10. Puutuoteteollisuus	2022				2023		
Kyselyn ajankohta	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3
Tuotantototeuma (edelliset 3 kk)	16	21	2	-16	-21	-16	-39
Tuotantoennuste (seuraavat 3 kk)	17	18	-12	-37	-6	-3	-36
Työllisyystoteuma (edelliset 3 kk)	31	27	11	-6	-12	-4	-22
Työllisyysennuste (seuraavat 3 kk)	29	24	3	-19	-6	1	-24

Tuotanto

Puutuoteteollisuus

- Tuotannon vähentyminen on jatkunut entistä voimakkaampana.
- Alkuvuodelle (Q1-Q2/2023) ennakoitu laskun loiventuminen ei ole näin ollen toteutunut.
- Tuotanto on pienentynyt loppukesästä (Q3/2022) alkaen. Jo ennen sitä kasvu jäi hitaaksi.
- Tilastot eivät täysin tue näin selkeää suhdannekäännettä. Tilastokeskuksen* mukaan toisen vuosineljänneksen (Q2/2023) aikana puutuotteiden valmistuksen tuotannon väheneminen jäi -4 %:iin. Huonekalujen valmistuksen tuotanto väheni -3 %.
- Kuvion 7 skaalaa on suurennettu suurten negatiivisten arvojen vuoksi.

Kuvio 7. Puutuoteteollisuus
Tuotanto: toteumat ja ennusteet (saldoluku)

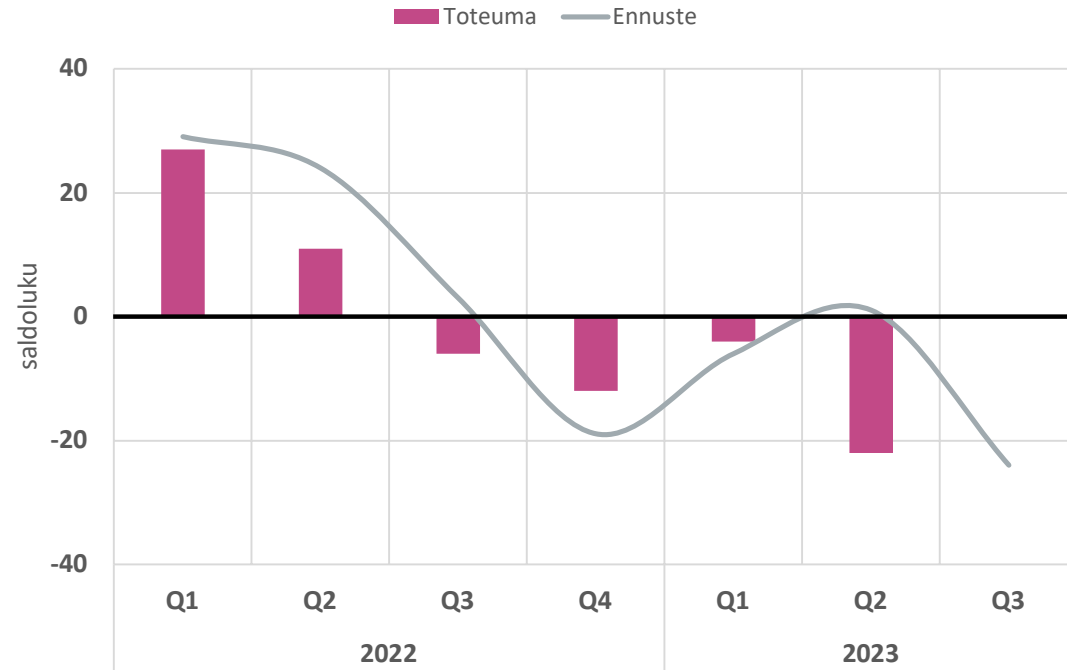
Taulukko 11. Puutuoteteollisuus	2022				2023		
	Kyselyn ajankohta	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2
Tuotantototeuma (edelliset 3 kk)	16	21	2	-16	-21	-16	-39
Tuotantoennuste (seuraavat 3 kk)	17	18	-12	-37	-6	-3	-36

Työllisyys

Puutuoteteollisuus

- Työllisyys heikentynyt yhä voimakkaammin.
- Tämä tuli yllätyksenä, sillä työllisyyden laskun ennustettiin päättyvän toisen vuosineljänneksen (Q2/2023) aikana.
- Ennuste povaa työllisyyden laskun jatkuvan rajuna.

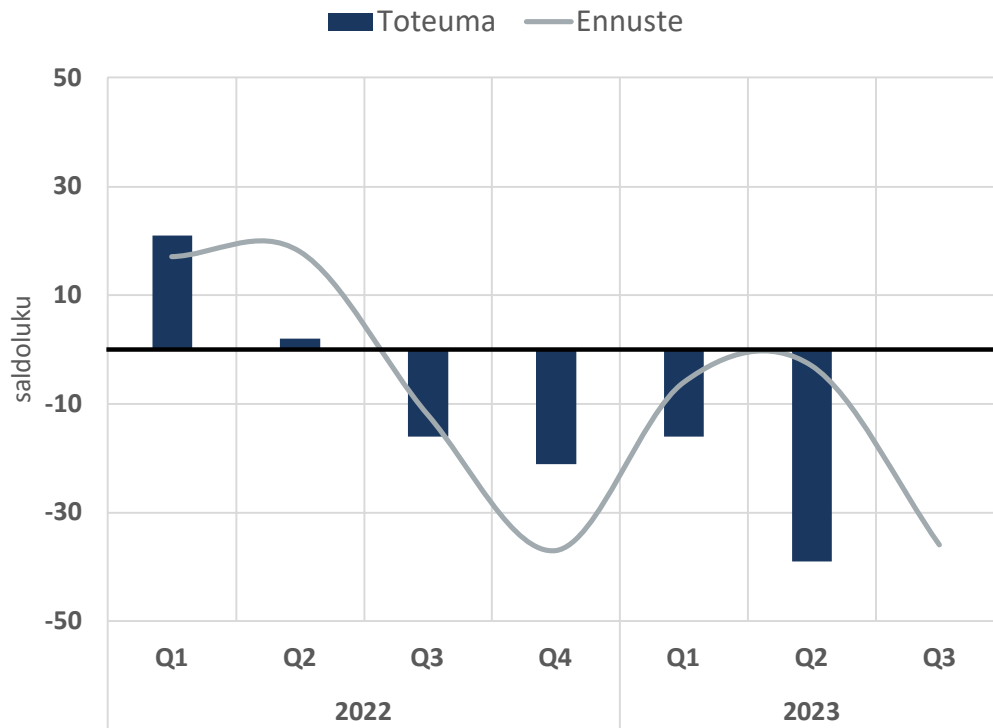
Kuvio 8. Puutuoteteollisuus
Työllisyys: toteumat ja ennusteet (saldoluku)

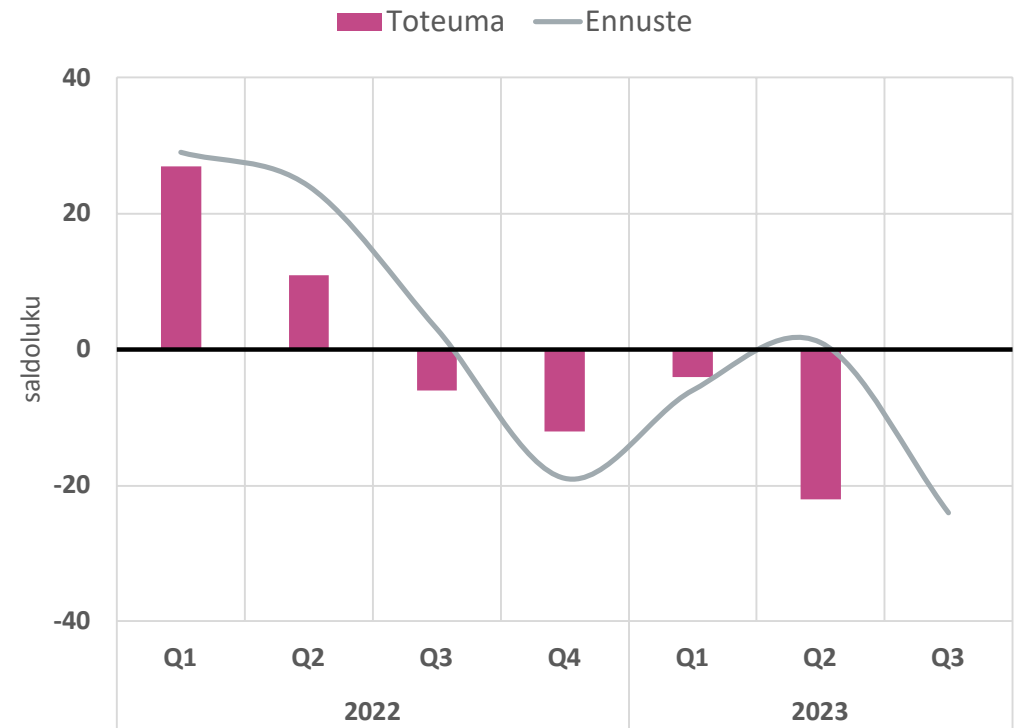
Taulukko 12. Puutuoteteollisuus	2022				2023		
Kyselyn ajankohta	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3
Työllisyystoteuma (edelliset 3 kk)	31	27	11	-6	-12	-4	-22
Työllisyysennuste (seuraavat 3 kk)	29	24	3	-19	-6	1	-24

Puutuoteteollisuuden kokonaiskuva

Kuvio 7. Puutuoteteollisuus
Tuotanto: toteumat ja ennusteet (saldoluku)

Kuvio 8. Puutuoteteollisuus
Työllisyys: toteumat ja ennusteet (saldoluku)

**Teollisuus
liitto**